

МЕТОДИ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ З БАТЬКАМИ УЧНІВ У ПИТАННІ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Доротюк Ольга Геннадіївна

Науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки
Національна академія педагогічних наук України, Україна

Проблема формування компетентностей у школярів потребує певних умов, найважливішою з яких є розвиваюче, оточувальне учня, середовище. Частина свого часу він проводить у школі, але більшу частину – вдома. Для педагогічного процесу компетентнісно-орієнтованого навчання створено велику кількість методик, навчального матеріалу та програм підготовки вчителів. Але більшу частину свого часу все ж таки діти знаходяться вдома, в родині, під впливом якої складаються фундаментальні мотиваційні установки. І тут виникає питання: чи може формування компетентностей відбуватися лише в першій половині дня і у другій перериватися до наступного ранку? Відповідь негативна, життя дитини не повинне різко поділятися і певні умови мають бути суцільними.. Джон Равен, досліджуючи це питання, прийшов до висновку про необхідність залучення батьків до формування компетентностей у дітей. «В ході досліджень (Raven, 1980), ми виявили, що ті матері, які визнавали важливість розвитку ініціативи, незалежності, впевненості у собі, здатності робити свої власні спостереження, самостійно мислити і успішно досягати своєї мети, усвідомлено і систематично виховували ці якості у власних дітей»[1] – пише Равен. Звідси випливає, що роль батьків у становленні особистості є базовою. Первинна соціалізація, що закладає основу всього наступного функціонування людини, проходить у сім'ї. А тому, педагоги повинні мати можливість демонструвати батькам розвиток різних видів компетентностей у їх дітей. Мабуть, необхідно спочатку змінити ціннісне орієнтування батьків, допомагаючи їм створювати розвиваюче середовища вдома. Батьки повинні організувати поле діяльності учням так, щоб вони могли працювати, виконувати конкретні завдання, а не просто демонструвати дитині те, що їй цікаво. Дитина має отримані знання, вивчені уроки перевести в соціальну, побутову, інтелектуальну реальність, втілити їх у дію. Враховуючи обмеженість у часі спілкування вчителів і родини, програма їх праці повинна бути підготовлена за запитом батьків. Плутарх називав мудрістю слова Солона, котрий на питання: які найкращі закони він дав афінянам? Відповідав: «Так, найкращі з тих, які вони були в змозі прийняти».[2] З'ясувати саме ті знання, які зможуть прийняти і засвоїти батьки можливо анкетуванням онлайн. Більша кількість неузгодженої інформації може викликати відторгнення у батьків, приймаючих на себе обов'язки по пошуку мотивації до навчання та розвитку власних дітей. Необхідно враховувати і той аспект, що іноді батьки нехтують формуванням компетентностей у дітей ,у зв'язку з небажанням того, щоб у їх дітей розвивалася незалежність, впевненість у собі і допитливість. Робота з родиною є важливою частиною педагогічної праці. «Розглядаючи родину ,як джерело розвитку особистості, важливо знати, як сам індивід сприймає родинну ситуацію, своє положення в родині. Формування дитини залежить навіть від того, як, з якою інтонацією, з яким підтекстом вимовляють її ім'я мати, батько та інші родичі».[3] Кожна родина має свої традиції, установки, культуру. Які методи і які аргументи знайти для мотивації батьків залежить від компетентності педагогів і характеристики родин. Однак, загальна тенденція і

приблизні рекомендації мають бути випрацьовані і запропоновані науковими структурами.

Висновки:

1. Розвиваюче творче середовище сприяє росту компетентностей у дітей, а тому створювати його потрібно і в школі і у сім'ї

2. Робота з родиною є необхідною складовою педагогічного процесу компетентнісно-орієнтованої освіти. Такий курс має бути запроваджений у педагогічних ВНЗ.

3. Програма підготовки батьків до створення розвиваючих умов має враховувати інтереси і питання батьків, тобто мати зворотній зв'язок.

Список використаних джерел:

1. Равен, Д. (2002). *Компетентность в современном обществе*. Москва.
2. Плутарх. (1987). *Избранные жизнеописания*. Москва.
3. Белопольская, Н.Л. (2007). *Самосознание проблемных подростков*. Москва.